

สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดปัตตานี กรมประชาสัมพันธ์

ที่อยู่ 352 ม.6 ถ.ปากน้ำ ต.รูสะมิแล อ.เมืองปัตตานี จ.ปัตตานี 94000

Page : Facebook สวท.ปัตตานี NEWS โทร. 0-7346-0064

ระบบข้าราชการท้องถิ่น

1. ความหมายของข้าราชการท้องถิ่น

ข้าราชการท้องถิ่น หมายความว่าข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาล พนักงานส่วนตำบล ข้าราชการกรุงเทพมหานคร พนักงานเมืองพัทยา และข้าราชการหรือพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง ซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการโดยได้รับเงินเดือนจากงบประมาณหมวดเงินเดือนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือจากเงินงบประมาณหมวดเงินอุดหนุนของรัฐบาลที่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำมาจัดเป็นเงินเดือนให้แก่ข้าราชการหรือพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากนิยามดังกล่าวจะเห็นว่า ข้าราชการท้องถิ่นที่ปฏิบัติราชการในเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลและเมืองพัทยา “ข้าราชการส่วนท้องถิ่น” ให้นิยามในลักษณะเดียวกันว่า ข้าราชการองค์การบริหารส่วนตำบล ข้าราชการเทศบาล ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด ข้าราชการเมืองพัทยา และข้าราชการการปกครองท้องถิ่นรูปแบบอื่น ซึ่งได้รับการบรรจุแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการโดยได้รับเงินเดือนจากงบประมาณหมวดเงินเดือนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือจากเงินงบประมาณหมวดเงินอุดหนุนของรัฐบาลที่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อใช้เป็นเงินเดือนของข้าราชการส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ จะสังเกตได้ว่าทั้งสองคำดังกล่าว มีการให้นิยามไปในลักษณะเดียวกัน

2. หน้าที่และความรับผิดชอบของข้าราชการท้องถิ่น

โดยทั่วไปข้าราชการท้องถิ่นที่ปฏิบัติงานอยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทดังที่ได้อธิบายความหมายไว้ข้างต้น จะมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการตามนโยบายและแผนงานที่นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้กำหนด ประกอบกับมีหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละตำแหน่งระบุเอาไว้ว่าในการกำหนดมาตรฐานของตำแหน่งนั้นจะต้องใช้ความรู้ความสามารถในการบริหารงาน การดำเนินการ การกำกับ แนะนำ ตรวจสอบ และการปฏิบัติงานอย่างไรบ้าง โดยจะมีการกำหนดลักษณะงานและความรับผิดชอบที่ต้องปฏิบัติออกเป็นด้านต่างๆ อาทิ ด้านบริหารงาน ด้านบริหารงานทรัพยากรบุคคลด้านบริหารทรัพยากรและงบประมาณ ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติการ ด้านการประสานงาน ด้านการบริการ ฯลฯ เป็นต้น

3. การบริหารงานบุคคลของข้าราชการท้องถิ่นไทย

หลักเกณฑ์และแนวทางในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการท้องถิ่นไทย ในบริบทของประเทศไทย การสรรหา บรรจุและแต่งตั้ง การย้าย การโอน การรับโอน การเลื่อนระดับ การเลื่อนขั้นเงินเดือน การสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ หรือการอื่นใดที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการท้องถิ่น เป็นอำนาจของนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจมอบหมายให้ผู้บังคับบัญชาข้าราชการในตำแหน่งใดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งนั้นเป็นผู้ใช้อำนาจแทนได้

สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดปัตตานี กรมประชาสัมพันธ์

ที่อยู่ 352 ม.6 ถ.ปากน้ำ ต.รูสะมิแล อ.เมืองปัตตานี จ.ปัตตานี 94000

Page : Facebook สวท.ปัตตานี NEWS โทร. 0-7346-0064

การปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการท้องถิ่นแต่ละประเภทจะมีคณะกรรมการกลางของข้าราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นมากำหนดมาตรฐานทั่วไปของข้าราชการ อาทิ คณะกรรมการกลางข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด คณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาล คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล ฯลฯ เป็นต้น เมื่อคณะกรรมการกลางของข้าราชการท้องถิ่นแต่ละประเภทได้กำหนดมาตรฐานทั่วไปแล้ว คณะกรรมการข้าราชการท้องถิ่นแต่ละประเภทในแต่ละจังหวัดจะนำไปกำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารงานบุคคลในจังหวัดต่อไป

สำหรับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการกรุงเทพมหานคร จะมีคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร (ก.ก.) ทำหน้าที่กำกับ ดูแล ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการบริหารงานบุคคลของข้าราชการกรุงเทพมหานคร และการบริหารงานบุคคลของข้าราชการเมืองพัทยา จะมีคณะกรรมการพนักงานเมืองพัทยา กำหนดหลักเกณฑ์และดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารบุคคลของข้าราชการเมืองพัทยา

นอกจากคณะกรรมการดังกล่าวแล้ว ยังมีคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น (ก.ถ.) ทำหน้าที่กำหนดมาตรฐานกลางและแนวทางในการรักษาระบบคุณธรรมเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การแต่งตั้งและให้พ้นจากตำแหน่ง การกำหนดโครงสร้างอัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่น ฯลฯ เป็นต้น เพื่อเป็นแนวทางในการกำกับดูแลการบริหารงานบุคคลของข้าราชการท้องถิ่นทุกรูปแบบให้มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นและประชาชนในประเทศเป็นส่วนรวม

4. การกำหนดตำแหน่งของข้าราชการท้องถิ่น

ในการกำหนดตำแหน่งของข้าราชการท้องถิ่นของไทย ได้มีการปรับเป็นโครงสร้างระดับชั้นงานแบบแห่ง (Broadband) คล้ายกับข้าราชการพลเรือน ซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น 4 ประเภท ดังต่อไปนี้

1) ตำแหน่งประเภทบริหารจัดการท้องถิ่น ได้แก่ ตำแหน่งปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรองปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ตามที่คณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นกำหนด แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ประกอบด้วย ระดับต้น ระดับกลาง และระดับสูง

2) ตำแหน่งประเภทอำนวยการท้องถิ่น ได้แก่ ตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานระดับฝ่าย ระดับส่วน ระดับกอง ระดับสำนักในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือตำแหน่งระดับที่เรียกชื่ออย่างอื่น ตามที่คณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นกำหนด แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ประกอบด้วย ระดับต้น ระดับกลาง และระดับสูง

3) ตำแหน่งประเภทวิชาการ ได้แก่ ตำแหน่งที่จำเป็นต้องใช้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญา ตามมาตรฐานทั่วไปที่คณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นกำหนด เพื่อปฏิบัติงานในหน้าที่ของตำแหน่งนั้น แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ประกอบด้วย ระดับปฏิบัติการ ระดับชำนาญการ ระดับชำนาญการพิเศษ และระดับเชี่ยวชาญ

4) ตำแหน่งประเภททั่วไป ได้แก่ ตำแหน่งที่ไม่ใช่ตำแหน่งประเภทบริหาร ตำแหน่งประเภทอำนวยการ และตำแหน่งประเภทวิชาการ ตามมาตรฐานทั่วไปที่คณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นกำหนด เพื่อ

สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดปัตตานี กรมประชาสัมพันธ์

ที่อยู่ 352 ม.6 ถ.ปากน้ำ ต.รูสะมิแล อ.เมืองปัตตานี จ.ปัตตานี 94000

Page : Facebook สวท.ปัตตานี NEWS โทร. 0-7346-0064

ปฏิบัติงานในหน้าที่ของตำแหน่งนั้น แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ประกอบด้วย ระดับปฏิบัติงาน ระดับชำนาญการ และระดับอาวุโส

5. สมรรถนะที่จำเป็นในงานของข้าราชการท้องถิ่น

สมรรถนะที่จำเป็นในงานของข้าราชการท้องถิ่น จำแนกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1) สมรรถนะหลัก หมายถึง สมรรถนะที่ข้าราชการท้องถิ่นทุกประเภทและระดับตำแหน่งจำเป็นต้องมี เพื่อเป็นการหล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ร่วมกัน ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชน สังคม และประเทศชาติ ประกอบด้วย 5 สมรรถนะ ได้แก่ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การยึดมั่นในความถูกต้องและจริยธรรม ความเข้าใจในองค์กรและระบบงาน การบริการเป็นเลิศ และการทำงานเป็นทีม

2) สมรรถนะประจำผู้บริหาร หมายถึง สมรรถนะที่ข้าราชการท้องถิ่นในตำแหน่งประเภทบริหารและอำนวยการ ซึ่งต้องกำกับดูแลทีมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อนำทีมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย 4 สมรรถนะ ได้แก่ การเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง ความสามารถในการเป็นผู้นำ ความสามารถในการพัฒนาคน และการคิดเชิงกลยุทธ์

3) สมรรถนะประจำสายงาน หมายถึง สมรรถนะที่กำหนดเฉพาะสำหรับประเภทและระดับตำแหน่งในสายงานต่างๆ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้ข้าราชการท้องถิ่นที่ดำรงตำแหน่งในสายงานนั้น สามารถปฏิบัติภารกิจในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย 22 สมรรถนะ อาทิ การคิดวิเคราะห์ การบริหารความเสี่ยง ความเข้าใจพื้นที่และการเมืองท้องถิ่น ความคิดสร้างสรรค์ ศิลปะการโน้มน้าวใจ ฯลฯ เป็นต้น

6. สวัสดิการของข้าราชการท้องถิ่น

ข้าราชการท้องถิ่นจะได้รับเงินเดือนจากงบประมาณหมวดเงินเดือนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือจากเงินงบประมาณหมวดเงินอุดหนุนของรัฐบาลที่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำมาจัดเป็นเงินเดือนของข้าราชการท้องถิ่นดังที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น ข้าราชการท้องถิ่นยังมีสวัสดิการที่เป็น “ประโยชน์ตอบแทนอื่น” อันได้แก่ เงินตอบแทนอื่นๆ หรือเงินค่าตอบแทนอื่นๆ เงินสวัสดิการ หรือเงินอื่นที่ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นได้รับจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยประโยชน์ตอบแทนอื่นของข้าราชการท้องถิ่นดังกล่าว จะได้รับเช่นเดียวกันกับข้าราชการพลเรือนและเป็นไปตามที่มีกฎหมายกำหนด อาทิ ค่ารักษาพยาบาล การศึกษาบุตร ทุนการศึกษา ค่าเช่าบ้าน เงินทำขวัญ เงินรางวัล และเงินบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น ฯลฯ เป็นต้น

ผู้จัดทำ/เรียบเรียง : นางสาวณัฐนันท์ คงทน / นสม.ชก

หน่วยงาน : ฝ่ายข่าวและรายการ สวท.ปัตตานี

แหล่งที่มา : สถาบันพระปกเกล้า <https://shorturl.asia/2TNQd>